

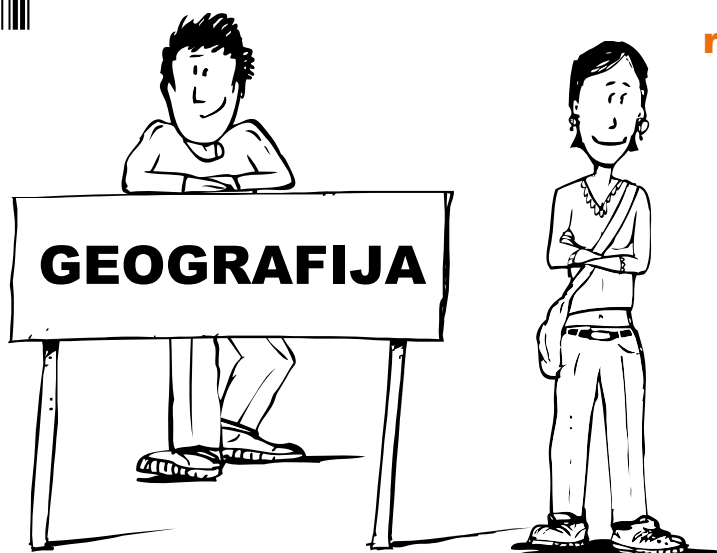

Državni izpitni center

N 2 5 1 5 0 1 3 2

9.
razred

Torek, 1. april 2025

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

POPRAVNI ZNAKI IN NJIHOVA UPORABA

Vrednotite s popravnimi znaki, ki imajo točkovne vrednosti. Program dodeli točke samodejno.

Popravni znak	Razlaga popravnega znaka	Število točk, ki jih dodeli program
	Pravilno	1 točka
	Napačno	0 točk
	Nejasno (odgovor je neberljiv)	0 točk
	Ni odgovora / ni rešitve	NR (0 točk)

Popravne znake dodeljajte praviloma na desno ali levo stran odgovora in nikoli čez učenčev odgovor.

Če učenec ni odgovarjal na vprašanje (prostor za odgovor je popolnoma prazen), ne dodelite popravnega znaka, temveč uporabite gumb NR.

Pri nalogah z več točkami oziroma pri vprašanjih, ki zahtevajo zapis dveh ali več pojmov, utemeljitev ali razlag, upoštevajte, da je učenec začel reševati nalogo tudi, če je zapisal le eno utemeljitev ali razlago oziroma pojem. Pri manjkajoči utemeljitvi ali razlagi oziroma pojmu ne uporabite gumba NR, temveč dodelite popravni znak .

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk. Dodelite popravni znak .

Če je poleg pravilnega naveden tudi napačen odgovor, je odgovor v celoti nepravilen. Dodelite popravni znak .

Če zaradi nečitljivosti ne morete ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotite z 0 točkami. Dodelite popravni znak .

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljajte. Priznajte tudi zapis, iz katerega lahko razberete vsebinsko pravilen odgovor (npr. Južna Amerika – Južna amerika). Ne priznajte pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr. inverzija – diverzija).

Kar je zapisano v oklepaju pri navedbi odgovorov v moderiranih navodilih, učencu ni treba zapisati v pravilnem odgovoru. Odgovori ločeni s poševnico so enakovredni. Dovolj je ena od navedb.

Ker v optično odčitanih preizkusih ni barvne priloge, je dodana na koncu teh moderiranih navodil za vrednotenje.

SVET**Svetovna morja in oceani**

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
1	01.1	1	♦ C

Zmanjšanje količine odpadne plastike

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
2		Možni odgovori: ♦ manjša uporaba plastičnih vrečk ♦ manj predmetov za enkratno uporabo (npr. piknik pribor) ♦ več predmetov za večkratno uporabo (npr. vrečke iz blaga) ♦ uporaba predmetov iz razgradljivih snovi (npr. papir, bioplastične vrečke) ♦ uporaba predmetov iz naravnih snovi (npr. les) ♦ uporaba predmetov iz neškodljivih snovi (npr. steklo) ♦ strogo ločevanje odpadkov ♦ več recikliranja / ponovna uporaba odpadkov ♦ kupovanje hrane brez embalaže	
	02.1	1	♦ pravilna navedba primera 1
	02.2	1	♦ pravilna navedba primera 2
Skupaj	2		

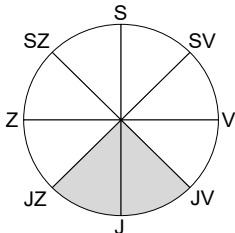
Toplotni pasovi

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
3	03.1	1	Eden od: ♦ vroči (pas) ♦ tropski (pas)

Kompas

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
4	04.1	1	Eden od: ♦ vetrovnica ♦ vetrovna roža ♦ roža vetrov

Pobočja in strani neba

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
5.a	05.1	1	Eden od: ♦ prisojna (pobočja / lega / območja) ♦ južna (pobočja / lega / območja)
5.b	05.2	1	♦
Skupaj	2		

Raba tal

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
6	06.1	1	♦ B

Prvotni prebivalci Severne Amerike

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
7		Možni odgovori: ♦ nasilje nad prvotnimi prebivalci ♦ pobijanje / genocid ♦ izganjanje / uničevanje domov ♦ vojaški spopadi ♦ lakota / pomanjkanje hrane (pobijanje bizonov) ♦ nalezljive bolezni (gripa, ošpice) ♦ zloraba alkohola ♦ zloraba drog ♦ načrten nasilni odvzem zemlje / nasilno preseljevanje ♦ izkoriščanje za delovno silo / suženjstvo	
	07.1	1	♦ pravilna navedba razloga 1
	07.2	1	♦ pravilna navedba razloga 2
Skupaj	2		

Prvotni prebivalci Severne Amerike

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
8	08.1	1	♦ (indijanski) rezervati

Podnebje in rastlinstvo Avstralije

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
9	09.1	1	♦ 	Območje mora biti pobarvano, ne zgolj očrtano. Priznamo tudi, če je pobarvan samo osrednji del označenega območja, ki ima manj kot 200 mm padavin.

Gostota prebivalstva Avstralije

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
10			Možni odgovori: ♦ zaradi sušnosti podnebja je manj / ni rek, ki bi omogočale namakanje polj ♦ zaradi sušnosti podnebja je malo / premalo vode za gojenje kulturnih rastlin ♦ zaradi sušnosti podnebja je malo / premalo vode / hrane za živino ♦ zaradi sušnosti podnebja ni dovolj vode za življenje ljudi	Odgovorov, ki navajajo zgolj visoke temperature, ne priznamo. Navedbo puščavskega podnebja kot vzroka ne priznamo, saj je naveden že v vprašanju. Poleg vzroka mora biti navedena še razlaga oziroma posledica.
	10.1	1	♦ pravilna navedba razlage 1	
	10.2	1	♦ pravilna navedba razlage 2	
Skupaj		2		

Mesta v Avstraliji

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
11	11.1	1	♦ C	

Cunami

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
12	12.1	1	Eden od: ♦ (ker vsa rdeče obarvana) območja ležijo na območju potresov, (ki so glavni vzrok za pojavljanje cunamijev) ♦ (ker vsa rdeče obarvana) območja ležijo na območjih stika litosferskih / tektonskih plošč, kjer je veliko potresov / vulkanov, (ki so glavni vzrok za pojavljanje cunamijev)	

Cunami

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
13	13.1	1	♦ ker je tam / v (J in JV) Aziji večje število prebivalcev / večja gostota prebivalstva / poselitve (kot je na Aljaski)	Priznamo tudi odgovore, ki se nanašajo na Aljasko in manjšo gostoto prebivalstva.

EVROPA**Jezikovne skupine v Evropi**

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
14	14.1	1	♦ C	
	14.2	1	♦ B	
Skupaj		2		

Polotoki in gorovja v Evropi

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
15.a	15.1	1	♦ Balkanski (polotok)	Odgovora Balkan ne priznamo.
15.b	15.2	1	♦ Apenini / Apeninsko (gorovje)	
Skupaj		2		

Značilna sredozemska kulturna rastlina

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
16	16.1	1	♦ DA	
	16.2	1	♦ NE	
Skupaj		2		

Turizem v Južni Evropi

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
17.a	17.1	1	Eden od: ♦ izboljšala / razvila se je prometna infrastruktura, ki je domače prebivalstvo prometno povezala z drugimi kraji ♦ številni domačini so se zaposlili v turizmu / v dejavnostih, ki so povezane z njim, s čimer se je izboljšal njihov standard ♦ številni domačini so se zaposlili v gradbeništvu, razvoj katerega je vzpodbudila gradnja turistične in prometne infrastrukture ♦ turizem je pri domačem prebivalstvu spodbudil razvoj podjetništva, s čimer se je izboljšal standard ljudi ♦ domačini prek turistov spoznavajo kulturo različnih narodov, s čimer se širi njihovo znanje	Poleg navedbe pozitivne spremembe mora biti navedena tudi razlaga njenega vpliva.
17.b	17.2	1	Eden od: ♦ s povečanjem števila turistov se je v turističnih krajih povečala tudi količina odpadkov / komunalnih odpadkov, ki močno obremenjujejo okolje ♦ s povečanjem števila turistov se naravni viri pretirano izrabljajo, zato jih primanjkuje za lokalno prebivalstvo ♦ s povečanjem števila turistov se je v turističnih krajih povečal promet, ki močno obremenjuje okolje ♦ s čezmerno pozidavo so uničili / spremenili naravno pokrajino ♦ s turizmom se poveča hrup / gneča, ki izrazito negativno vpliva na življenje ljudi in živali ♦ s turizmom se poveča svetlobno onesnaževanje, ki izrazito negativno vpliva na počutje ljudi in živali ♦ zaradi velikega števila turistov so ogroženi habitati rastlin in živali	Poleg navedbe negativne spremembe mora biti navedena tudi razlaga njenega vpliva.
Skupaj		2		

Izboljšanje naravnih razmer za kmetijstvo v Južni Evropi

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
18.a	18.1	1	Eden od: ♦ gorato / strmo površje / relief ♦ povečanje stabilnosti reliefa ♦ odnašanje / erozija prsti ♦ povečanje ravnih obdelovalnih površin ♦ povečanje debeline prsti	Odgovorov, ki se ne nanašajo na naravne razmere, ne priznamo.
18.b	18.2	1	♦ suša / pomanjkanje vode / padavin	Odgovorov, ki se ne nanašajo na naravne razmere, ne priznamo.
Skupaj		2		

Vpliv ledeniško preoblikovanega površja na življenje ljudi v Severni Evropi

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
19	19.1	1	♦ A	

Država Severne Evrope in njena gospodarska dejavnost

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
20.a	20.1	1	♦ Danska	
20.b	20.2	1	Eden od: ♦ kmetijstvo ♦ poljedelstvo ♦ živinoreja	
Skupaj		2		

Izstop Velike Britanije iz Evropske unije

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
21		Možni odgovori: ♦ zaradi poostrenega mejnega nadzora z državami EU se podaljša čas potovanja ljudi / ni prostega pretoka ljudi in blaga ♦ zaradi uvedbe carin se podražijo izdelki in hrana iz EU, kar negativno vpliva na življenjsko raven prebivalstva ♦ zaradi uvedbe carin se povečajo birokratski postopki pri izvozu blaga iz EU in pri uvozu blaga, kar zavira razvoj trgovine ♦ Velika Britanija ne more več črpati sredstev iz evropskih skladov, zato se bo upočasnil razvoj njenih manj razvitih območij, kar bo negativno vplivalo na lokalno prebivalstvo ♦ zaradi težjih in zapletenih postopkov pri zaposlovanju delavcev iz EU v Veliki Britaniji primanjkuje delovne sile ♦ Velika Britanija ni več država partnerica v izobraževalnih programih EU, zato je mobilnost študentov omejena / ukinjena ♦ zaradi sprememb pri delovanju podjetij držav iz EU v Veliki Britaniji se ustanavlja manj podjetij, to pa vpliva na zaposlovanje ljudi / na pestrost ponudbe blaga v trgovinah / storitev ♦ zaradi avtonomije ljudje niso več vključeni v sprejemanje skupnih odločitev EU	Odgovorov, ki opisujejo spremembo valute, ne priznamo.
	21.1	1 ♦ pravilna razlaga spremembe 1	
	21.2	1 ♦ pravilna razlaga spremembe 2	
Skupaj	2		

Kmetijstvo Rusije

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
22		Možni odgovori: ♦ v evropskem delu države so (zimske) temperature višje, kar omogoča rast različnih kmetijskih pridelkov / ukvarjanje s poljedelstvom ♦ v evropskem delu države so obsežna območja stepe / gozdne stepe z rodovitno prstjo, ki je primerna za rast različnih kmetijskih pridelkov ♦ v evropskem delu države je površje bolj uravnano, zato je bolj primerno za poljedelstvo ♦ v azijskem delu so obsežna močvirja in barja, ki so preveč mokra za kmetijsko pridelavo	Pravilni odgovori se lahko nanašajo na naravne razmere v azijskem delu države. Odgovor mora vsebovati utemeljitev vpliva razmer na kmetijstvo.
	22.1	1 ♦ pravilna navedba utemeljitve 1	
	22.2	1 ♦ pravilna navedba utemeljitve 2	
Skupaj	2		

SLOVENIJA**Geografska lega Slovenije**

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
23	23.1	1 ♦ C	
	23.2	1 ♦ D	
Skupaj	2		

Kraške oblike

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
24	24.1	1 ♦ oblika 1: (kraška) jama	Priznamo tudi odgovor kapnik / (kapniški) steber.
	24.2	1 ♦ oblika 2: vrtača	Odgovora uvala ne priznamo.
	24.3	1 ♦ oblika 3: ponikalnica / kraška reka	
Skupaj	3		

Podnebne značilnosti

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
25	25.1	1 ♦ NE	
	25.2	1 ♦ NE	
Skupaj	2		

Smučarski turizem

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
26.a	26.1	1 ♦ nizke (zimske) temperature in zadostna količina padavin (snega) (pozimi)	V pravilnem odgovoru morata biti navedena oba pogoja (temperature in padavine).
26.b	26.2	1 Eden od: ♦ naklon / strmina / strma pobočja ♦ nadmorska višina	
Skupaj	2		

Izobrazbena sestava prebivalstva

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
27	27.1	1 ♦ 	

Izobrazbena sestava prebivalstva in gospodarska razvitost

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
28	28.1	1	Eden od: ♦ višji delež visoko izobraženih pomeni večjo stopnjo tehnološkega razvoja ♦ višji delež visoko izobraženih pomeni večjo produktivnost ♦ višji delež visoko izobraženih zaposlenih v dejavnostih, ki prinašajo višje dobičke, pomeni večjo dodano vrednost ♦ višji delež visoko izobraženih pomeni proizvodnjo izdelkov, ki imajo višjo ceno ♦ višje izobraženi imajo višje prihodke, zato je BDP višji ♦ višje izobraženi več trošijo / večja poraba, zato je BDP višji	Priznamo tudi odgovore, ki izhajajo iz nizke izobrazbe.

Začasno odseljevanje

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
29	29.1	1	♦ B	

Posledice začasnega odseljevanja

Naloga		Točke	Odgovori	Dodatna navodila
30			Možni odgovori: ♦ manjše število prebivalcev, zaradi česar se je zmanjšala gostota poselitve ♦ opuščanje kmetijske dejavnosti, kar vpliva na manjšo kmetijsko pridelavo / propad kulturne pokrajine / zaraščanje kmetijskih zemljišč ♦ odtegljaj delovne sile industriji, kar je zaviralo njen razmah in razvoj ♦ vlaganje denarja, zasluženega v tujini, v zasebna bivališča pomeni spreminjanje podobe naselij / v domačem kraju se izboljšuje infrastruktura / omogoča modernizacijo kmetijstva / omogoča razvoj novih dejavnosti (obrt, storitve) ♦ spremenjena starostna sestava prebivalstva (staranje), kar vpliva na opuščanje nekaterih dejavnosti (npr. zapiranje šol) ♦ pomanjkanje določenih kadrov, kar npr. vpliva na slabšo zdravstveno oskrbo ljudi ♦ prizadete so nekatere panoge (gostinstvo, trgovina), ki se jih opušča ♦ priseljuje se novo prebivalstvo, zaradi katerega se spremeni (narodna / verska / izobrazbena) sestava ♦ mešanje kultur, kar vpliva na spremembo izgleda naselij / pojav novih dejavnosti	Odgovorov, ki se nanašajo na dnevno migracijo, ne priznamo. Odgovori morajo vsebovati razlago posledice.
	30.1	1	♦ pravilna razlaga posledice 1	Priznamo tudi navedbo dveh različnih razlag iste posledice.
	30.2	1	♦ pravilna razlaga posledice 2	
Skupaj		2		

Železniško omrežje v Sloveniji

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
31		Eden od: ♦ zaradi goratega / hribovitega / kraškega površja (na SZ in S Slovenije) je gradnja železnic bolj zahtevna / prezahtevna / dražja ♦ zaradi redkejšje poselitve / odsotnosti večjih središč / odsotnosti naravnih virov je gradnja železniškega omrežja ekonomsko neupravičena ♦ na zaščitjenih območjih gradnja železnic ni dovoljena	Odgovor mora vsebovati utemeljitve.
	31.1	1 ♦ pravilna navedba utemeljitve 1	
	31.2	1 ♦ pravilna navedba utemeljitve 2	
Skupaj	2		

Skupno število točk: 50